

tem hinavskim zaveznikom zunanjih sovražnikov njih farizejske pole podpisali. Tako da zamore kdo v sovražno inozemstvo poročati, toliko in toliko tisočev Slovencev je proti Avstriji! Vi, ki ste podpisali, ali vas ni sram?

Grof Czernin je dejal na podlagi nepobitnih dokazov, ki jih ima kot zunanji minister, da bi se bil pred kratkim sklenil splošni mir; ali sovražniki so razprave vstavili, ker se jim je iz Avstrije od naših notranjih veleizdajalcev poročalo, da bode ta država v kratkem razbita. Vi, ki ste podpisali, ali vas ni sram in strah? Saj se vas mora vendar k onim šteti, ki rujejo na temeljih Avstrije! Saj se vas mora smatrati za sokrive, da splošni mir še ni uresničen! Tisoči in tisoči krepkih mož, očetov, sinov, starčkov mora prelivati svojo kri naprej, mora upanje na skorajšnjo vrnitev odložiti, ker zahteva par zbesnelih popov in od sovražnikov plačanih agentov politične cilje, ki jih zamore doseči le po zmagi sovražnikov. Vi pa, ki ste podpisali, ste podpisali te cilje... Morda imate sami očete, brate, sinove v vojni; kaj, ako pade eden njih? Ali vas ne peče vest, vi, ki ste podpisali?

Vemo, da pretežna večina teh podpisovalcev je neizobražena, je bila zapeljana od gladkih besed političnega popa. Ali po tem govoru cesarjevega zaupnika grofa Czernina je konec Koroščeve gloriole. Obrnite mu zdaj tudi vsi hrbet, vi, ki ste podpisali, vi zapeljani reveži...

K bojem na zapadu

Zur deutschen Durchbruch.

Z ozirom na poročila o zmagovitih odločilnih bojih na zapadu prinašamo tozadevni zemljevid.

Minister grof Czernin o zunanjih in notranjih sovražnikih, o vojni in miru.

Dne 2. t. m. je imel naš zunanji minister grof Czernin pred načelniki občinskega sveta dunajskega, ki so ga posetili pod vodstvom župana dra. Weißkirchnerja, velezanimi govor, katerega prinašamo v glasnik njegovih točkah:

Minister se je pečal najprvo s pisnom ameriškega predsednika Wilsona, ki nima družnega namena, nego da bi razdvojil Dunaj in Berlin. Mi smatramo Wilsonove točke za zmožno podlago za razprave. Vprašanje pa je, ali bode Wilson tudi svoje za-

veznike na to stališče spravil. Bog mi je priča, da smo vse poskusili, kar je bilo mogoče, da bi preprečili novo ofenzivo. Ententa tega ni hotela. G. Clemenceau je nekaj časa pred začetkom zapadne ofenzive pri meni vprašal, ali bi bil k razpravam pripravljen in na kateri bazi. Jaz sem takoj sporazumno s Berlinom odgovoril, da sem v to pripravljen in sproti Francoski ne morem najti druge zapreke nego želja Francoske po Elsal-Lotrinski. Iz Pariza se je odgovorilo, da se na tej bazi ne more razpravljati. Potem ni bilo nobene volitve več.

Ogromna borba na zapadu se je že vnela. Avstro-Ogrske in nemške čete borijo s erama obrami, kakor so se skupno na Ruskem, na Srbskem, na Rumunskem in v Italiji borile. Zvestoba ob Donavi ni manjša od zvestobe Nemčije!

Prvo vrigel v krog naših sovražnikov je napravil mir z Rusijo in Ukraino. Z Rumunijo se je sklenil mir, ki tvori začetek prijateljsko sosednih razmer. Neznatna popravila mej, ki smo jih dobili, niso aneksije. Skoraj nenaseljene pokrajine, služijo izključno vojaškim varstvenim namenom. Minister razpravlja potem natanko o rumunskem miru, o katerem bomo pozneje poročali. Nadalje govori minister o Balkanu, na katerem hočemo vsvariti stalni red in mir. Tudi Srbije nočemo uničiti. Mi smo v zadnjih tednih lep kos poti k splošnemu miru prehodili. Zadnji oddelek velike svetovne drame prihaja. Mi bomo predrl in morda ni več čas daleč, ko bomo gledali na zadnja leta nazaj kakor na dolge, hude sanje. Upanje naših sovražnikov na konečno zmago ne temelji več samo na vojaška pričakovanja in blokado. Naše armade so dokazale, da so nepremagljive, in blokada se je v Brestu-Litovskem razstrelila. Vojno podaljšajoče nade naših nasprotnikov so pač v veliki meri naše notranje-politične razmere in — kako strašno! — gotovi politični voditelji, ne nazadnje v češkem taboru. To vemo čisto natanko iz mnogoštevilnih enakih poročil iz inozemstva. Pred kratkim smo bili blizu tega, da stopimo v mirovna pogajanja z zapadnimi silami. Nakrat se je veter obrnil, in kakor natanko vemo, sklenila je ententa, da je bolje še počakati, kajti parlamentarni in politični dogodki pri nas opravičujejo nado, da bode monarhija kmalu brez moči.

Kakšna grozna ironija! Naši bratje in sinovi se borijo kakor levi na bojiščih. Milijoni mož in žensk v zaledju nosi junaško svojo trdo usodo. Vsi pošiljajo vroče molitve k Vsemogočnemu, da naj se vojna hitro konča. In gotovi voditelji, ljudski zastopniki, rujejo zoper zvezo z Nemčijo, ki se je tako krasno obnesla, spremljajo resolucije, ki nimajo prav nobene zveze z mislijo zmage, ne najdejo nobene besede graje za češke čete, ki hočejo izdajalsko proti svoji lastni domovini in svojim lastnim orožnim bratom se boriti, hočejo dele iz ogrske države iztrgati, držijo pod varstvom imunitete govore, kise jih ne more drugače razumeti nego klic na sovražno inozemstvo, nadaljevati boj, da svoja lastna politična stremjenja podpirajo in v nemajo vedno iz novega zločinski vojni furor v Londonu, Rimu in Parizu. Podli, gnusni Masaryk (češki profesor, ki je kot veleizdajalec na Angleško pobegnil in hujska tam zoper Avstrijo!) ni edin v svoji vrsti! Imamo še Masaryke v notranjem naših mej. Jaz bi o tem konkretnem slučaju mnogo raje v delegacijah govoril, ali sedanje vpoklicanje odborov se je izkazalo nemogoče, in jaz ne morem čakati. Jaz moram v par dneh nazaj v Rumunijo, da dokončam mir, in pri počasnem poteku, ki so ga imela doslej mirovna pogajanja, ne vem, kako dolgo bode trajala moja odsotnost. Javnost pa, ki po častnem koncu vojne hrepeni, naj ve, kaj predvsem vojno podaljšuje. Ne dvigam splošnih obtožb, vem, da češki narod v splošnem lojalno misli, vem, da se dobi češke voditelje, katerih avstrijski patriotizem je čist in jasen, ali jaz dvigam obtožbo proti nim voditeljem, ki želijo potem zmage entente končati in svoj cilj doseči. Premagali bomo tudi te težave. Gotovo! Ali ti, kateri tako ravna, nalagajo groz-

no odgovornost nase. Oni so vzrok, da kajti nadaljni tisoči naših sinov padajo, da traja ta del naprej in da vojna ne neha. Ali jih ni strah pred to odgovornostjo? Kaj bodejo nemške, kaj bodejo ogrske matere enkrat rekly, ako po miru vojno podaljšujejo delo teh mož jasno pred vsem svetom postane dokazano? Še več: Ne potrebujem opombo glede Nemcev in Ogrrov. Rekel sem: prosti narodisami, katere ti gospodje zastopajo, ne mislijo tako, kakor oni. Poznam Češko natanko. Znam razliko med češkim ljudstvom in gotovim voditeljem Češko ljudstvo, češka mati ne misli tako. Mati, ki za sina, žena, ki za soproga joka, je internacionalna. Ona je ista v vseh narodih monarhije. Vojna beda veže vse narode. Vsi hočejo konec vojne, ali zapeljani ne vidijo, da so posamezni voditelji in zastopniki tisti, ki vojno sistematično podaljšujejo. Obžalujem, da mi razmere dajo tako redko priložnost, govoriti k izvoljenim ljudskim zastopnikom. Hudo je za ministra zunanjega ako ga njegove uradne dolžnosti v današnjem času silijo, bivati mesece dolgo v inozemstvu, — ali jaz spadam tja, kjer se sklepa mir. Morda, ako bi zamogel več v deželi živeti, da bi s pomočjo državi zveste stranke — in hvala Bogu, imamo take, — uspešneje proti onemu stremjenju zamogel nastopati. Ali jaz apeliram na vse one, ki želijo kmalušnji, častni konec vojne, da naj se združijo, in da skupno boj zoper veleizdajo peljajo. Nikdo ne trdi, da avstrijske ustave mogoče poboljšati in avstrijska vlada je rada pripravljena, skupno z ostalimi kompetentnimi činitelji k temu koraku, da se ista revidira. Ali tisti, ki upajo na zmago entente, da bi z njo svoje politične cilje uresničili,

izvršujejo veleizdajo

in ta veleizdaja je strup v žilah države ter tvori zadnjo vojno podaljšujočo upanje naših sovražnikov. Ako izločimo ta strup, potem je splošni, častni mir bližje, nego to velika javnost sluti.

Apeliram na vse! Apeliram predvsem na Nemce in Ogrce, ki so o tej vojni nadčloveško izvršili. Apeliram pa tudi na milijone meščanov vseh drugih narodov države, ki so državi zvesti do kosti in ne mislijo, kakor posamezni njih voditelji. Vsak Avstrijec, vsak Oger stopiti mora v vrzel, nikdo nima pravice, ostati ob strani. Velja zadnje, odločilni boj: Vsi možje na krov, potem bomo zmagali!

Tedenski pregled.

Štajerske vesti.

Izzivanje čeških oficirjev v javnih lokalih v Ptuj u postaja vedno očitnejše in rekli bi netrpljivo. Zlasti neki češki in neki srbski oberlajtanti — tako se nam piše — se posebno odlikujeta. Mi končno ne bomo jednolično, ako kdo v nekaterikrat preveseli družbi vpije na vse pretege svoj „na zdar“ ali „hanba.“ Pa ljudstvo si izprosi prav odločno vsako izzivanje, kajti na domači svoji grudi si ljudstvo tako vmešavanje ni treba dopustiti. Zanimivo je, da je vodja vseh teh gostilniških ekscesov ptujski odvetniški koncipient dr. Visenjak. Njegov oče se je pisal Wissenjak in je bil zvesto avstrijsko, pošteno štajersko in napredno misleči mož. Revež se bode nad svojim sinom v grobu obračal, kajti dohtarski sinček jaha zdaj političnega konjička in ker ga nikdo resnim ne smatra, ker je nadalje njegova žena Čehinja, dela se zdaj tudi nakrat za sina Li-buše. Svarimo malega dohtarčka pred nadaljnim izzivanjem, kajti znalo bi se ga enkrat za ušesa prijeti. Raje naj ponavlja vedno zopet svoj jus, kajti na tem tlaku se še bolj opotika nego v kavarnah... Glede čeških oficirjev pa upamo, da bode vojaška oblast energično nadaljevanje taci izzivanj prepra-